

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/282/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214211319
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4214211319.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členov senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcu: U. I., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko T. X, XXX XX J., zastúpeného: JUDr. Ernest Botka, advokát so sídlom Björnsonova 2, 940 54 Nové Zámky, proti žalovanej: E. I., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko K. XXX/X, XXX XX J., zastúpenej: KATONA - Advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom M. Matunáka 11, 940 01 Nové Zámky, o určenie splatnosti pohľadávky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 16. novembra 2016 č.k. 5C/161/2014-121, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca, po pripustení zmeny žaloby, domáhal určenia, že jeho pohľadávka voči žalovanej vo výške 16.596,96 eura z titulu pôžičky zo dňa 15.02.2008 je splatná do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil § 657, § 563, § 564 Občianskeho zákonníka, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 15 ods. 1, § 150 ods. 1, 2, § 149, § 151 ods. 1, 2, § 153 ods. 1, § 154, § 186 ods. 2, § 215 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že medzi stranami sporu došlo dňa 15.02.2008 k uzavretiu zmluvy o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 eura). Ustálil, že medzi stranami sporu došlo k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke, ktorá je reálnou zmluvou, zostalo však sporné, či ich dohoda o čase splnenia záväzku žalovanej bola dojednaná v zmysle ustanovenia § 563 alebo § 564 Občianskeho zákonníka, teda či čas splnenia dohodnutý nebol alebo bol ponechaný na vôľu dlžníka. Uviedol, že žalobca tvrdil, že čas plnenia bol ponechaný na vôľu žalovanej a žalovaná tvrdila, že približne jeden a pol mesiaca po poskytnutí pôžičky dňa 15.03.2008, žalobcovi chcela finančné prostriedky vrátiť, žalobca ich však odmietol s tým, aby si ich nechala. Žalobca však toto skutkové tvrdenie žalovanej popieral. Dospel k záveru, že skutkové tvrdenia strán sporu o čase splatnosti pôžičky sú účelové, smerujúce k dosiahnutiu pre seba priaznivého výsledku sporu, pričom na oboch stranách sporu existuje dôkazná núdza pre preukázanie uvádzaných skutkových tvrdení. Ustálil, že žalobca svoje skutkové tvrdenie o tom, že čas splnenia bol ponechaný na vôľu žalovanej ako dlžníčky, pričom žalovaná takúto vôľu nikdy neprejavila a vrátenie pôžičky nikdy neiniciovala, nepreukázal. Dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal existenciu dohody o ponechaní času plnenia zo zmluvy o pôžičke na vôľu žalovanej v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka. Preto mal za to, že čas splnenia bol medzi stranami sporu dojednaný v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka, čomu nasvedčoval postup žalobcu, ktorý žalovanú vyzval na zaplatenie dlžnej sumy a tvrdenie žalovanej o obsahu dohody o splatnosti pohľadávky uzatvorenej v zmysle ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka. Návrhy žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov, ktorý bol navrhnutý pre prípad, že vyhovie návrhu žalovanej na vykonanie dokazovania prehratím zvukového záznamu na predloženej USB kľúči, a návrh žalobcu na vykonanie dokazovania

prehratím zvukového záznamu na USB kľúči predloženom žalovanou považoval za nadbytočné. Navyše nemal preukázané, že záznam na USB kľúči bol získaný zákonným spôsobom.

1.3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď s ohľadom na výsledok sporu bola žalovaná v konaní plne úspešnou stranou sporu. Uviedol, že o výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Dôvodil ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Poukázal na postoj žalovanej k žalobe, jej vyjadrenie, ktorým žiadala žalobu zamietnuť a následné tvrdenia žalovanej, ktoré považoval za rozporné. Tvrdil, že hoci žalovaná neskôr pôžičku uznala, neuviedla nič o spôsobe a dobe splatnosti, pričom súd prvej inštancie sa jej na tieto okolnosti nepýtal. Namietal, že súd prvej inštancie prijal argumentáciu žalovanej, podľa ktorej ju ústne vyzval na vrátenie pôžičky dňa 14.06.2011, čím identifikoval dátum splatnosti pôžičky na tento deň. Tvrdil, že táto jeho výzva nemala na splatnosť také následky, ako výzva podľa § 563 Občianskeho zákonníka, išlo len o pripomenutie pôžičky. Namietal voči záveru súdu prvej inštancie, že neuniesol dôkazné bremeno ohľadom dohody o vrátení pôžičky a tvrdil, že nesprávny je aj záver o tom, že doba splatnosti a vrátenia pôžičky dohodnutá nebola. K tomu opätovne poukázal na rozporné tvrdenia žalovanej. Tvrdil, že nebol povinný preukazovať naliehavý právny záujem, keďže nejde o určovací žalobcu, ale o žalobu, ktorá nahrádza vôľu dlžníka.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď vychádzal zo skutočnosti, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom splatnosti pôžičky. Preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správne potvrdil.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) zrušil a vec mu podľa § 391 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

8.1. V predmetnej veci sa žalobca domáhal voči žalovanej vrátenia pôžičky vo výške 16.596,96 eura spolu s úrokom z omeškania od 15.07.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. V žalobe tvrdil, že žalovanej dňa 15.02.2008 požičal sumu 500.000,- Sk (16.596,96 eura), pričom termín vrátenia si dohodli tak, že žalovaná ich vráti podľa svojich finančných možností. Uviedol, že žalovanú viackrát urgoval o vrátenie pôžičky.

8.2. Žalovaná so žalobou nesúhlasila a žiadala ju zamietnuť. Tvrdila, že žalobca (jej otec) jej peniaze dal v roku 2008, o mesiac a pol mu ich chcela koncom marca 2008 vrátiť, ale ich nezobral a povedal, že si ich má nechať. V máji 2014 telefonicky žiadal vrátiť peniaze aj s úrokmi.

8.3. Žalobca podal dňa 08.03.2016 návrh na zmenu žalobného návrhu, ktorý doplnil dňa 01.04.2016. Žiadal, aby súd prvej inštancie pripustil zmenu žalobného návrhu tak, že sa domáha určenia, že pohľadávka žalobcu voči žalovanej vo výške 16.596,96 eura z titulu pôžičky zo dňa 15.02.2008 je splatná do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 12. apríla 2016 č.k. 5C/161/2014-95 zmenu žaloby pripustil.

9. Podľa § 564 Občianskeho zákonníka, ak je čas plnenia ponechaný na vôli dlžníka, určí ho na návrh veriteľa súd podľa okolností prípadu tak, aby to bolo v súlade s dobrými mravmi.

10. Určenie času plnenia na vôli dlžníka znamená, že veriteľ sa bez určenia času plnenia súdom nemôže plnenia domáhať. Dlžník môže dlh splniť kedykoľvek a veriteľ je povinný plnenie dlžníka prijať. Za plnenie ponechané na vôľu dlžníka, sa podľa ustálenej judikatúry považuje aj také dojednanie, z ktorého je zrejmé, že okolnosti významné pre plnenie môže ovplyvniť iba dlžník (napr. 11Co 28/1992, R 47/1993). Súd pri určení povinnosti plniť podľa § 564 Občianskeho zákonníka musí vziať do úvahy všetky okolnosti danej veci. Najmä okolnosti, ktoré viedli k dohode zmluvných strán, ako aj okolnosti, ku ktorým došlo neskôr. Súd sa však nezaobrá vecnou odôvodnenosťou plnenia. Dôkazné bremeno o ponechaní času plnenia na vôli dlžníka zaťažuje dlžníka. Preto pokiaľ dlžník takúto dohodu popiera, musí zároveň uviesť ako sa s veriteľom dohodol na vrátení pôžičky (jej splatnosti) a preukázať okolnosti plnenia tejto „inej“ dohody.

11. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle vyššie uvedeného skutkového stavu, zákonného ustanovenia a úvah dospel k záveru, že pokiaľ súd prvej inštancie zamietol žalobu dôvodiac tým, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia o existencii dohody o čase plnenia podľa § 564 Občianskeho zákonníka, preto vec posúdil podľa § 563 Občianskeho zákonníka, bolo jeho rozhodnutie nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Ako už odvolací súd uviedol vyššie dôkazné bremeno o ponechaní času plnenia na vôli dlžníka zaťažuje dlžníka, v danej veci žalovanú. Hoci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, dostatočne sa pri ňom nezamerail na okolnosti dohody o čase plnenia. V tomto smere treba prisvedčiť žalobcovi, že žalovaná pôžičku uznala, neuviedla však nič o spôsobe a dobe splatnosti a súd prvej inštancie sa jej na tieto okolnosti nepýtal. Pritom z obsahu zápisnice z pojednávania pred súdom prvej inštancie nevyplýva, či bolo žalobcovi umožnené položiť žalovanej otázky.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie sa bude opätovne zaoberať dôvodnosťou uplatneného žalobného návrhu. Zopakuje dokazovanie výsluchom strán sporu so zameraním na okolnosti dohody o čase plnenia, ako i na okolnosti, ku ktorým došlo neskôr, prípadne vykoná ďalšie navrhnuté dokazovanie, pokiaľ to bude považovať za potrebné. Následne vo veci opätovne rozhodne. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).